

Rowmund Piłsudski

1903-1988

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1923 r., polski pisarz polityczny i działacz niepodległościowy.

Urodził się 13 lutego 1903 r. w Warszawie, jako jeden z pięciorga dzieci Stefana Dominika – dalekiego krewnego marszałka Józefa Piłsudskiego i Zofii z Lipińskich. W roku 1920, jako siedemnastoletni młodzieniec, zdał egzaminy do Szkoły Morskiej w Tczewie. Ponieważ wojna polsko-bolszewicka przybierała dramatyczny obrót, natychmiast po egzaminach wszyscy prawie uczniowie wstąpili ochotniczo do Marynarki Wojennej i wyjechali zwartą grupą do Torunia, skąd po umundurowaniu wysłano ich do Helu, by zwolnili załogę wyruszającą na front.

W 1923 r., jako ekstern, ukończył Wydział Nawigacyjny Szkoły Morskiej w Tczewie, lecz nigdy nie podjął pracy na morzu, za to w 1924 r. został przewodniczącym świeżo utworzonego Związku Absolwentów. Następnie podjął studia na Wydziale Gospodarki Morskiej Politechniki Warszawskiej, ale ich nie skończył. Pociągała go bowiem przede wszystkim polityka – był współzałożycielem i prezesem konserwatywnej organizacji młodzieżowej Myśl Mocarstwowa. W 1933 r. został z niej usunięty na skutek „wewnętrznych nieporozumień i dążeń secesyjnych”¹.

Ostatnie dwa lata przed wybuchem wojny pracował w Referacie Morskim w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. We wrześniu 1939 r. przedostał się przez Rumunię do Francji, gdzie służył w Samodzielnej Brygadzie Spadochronowej. Po upadku Francji wyjechał do Wielkiej Brytanii. Tam w 1944 r. dowiedział się o śmierci rodziców, którzy zginęli w drugim dniu Powstania Warszawskiego, a ich dom przy ul. Wiejskiej 1 został całkowicie zniszczony.

W lutym 1945 r. był jednym z założycieli Polskiego Ruchu Wolnościowego „Niepodległość i Demokracja” i wieloletnim jego

przywódcą. „To, co powinno pochłonąć obecnie wszystkie nasze siły – to praca nad zachowaniem Narodu, opieka nad rzeszami polskimi w wolnym świecie i stworzenie najlepszych warunków dla naszych nieugiętych zabiegów dla Sprawy”² – informowali członkowie stowarzyszenia na łamach „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza”. „Jałta została odebrana jako symboliczna zdrada Zachodu zamiast zapłaty i gwarancji sojuszników, których oczekiwano chociażby za udział Polaków w wojnie. Górę brały interesy wielkich mocarstw i filozofia stref wpływów, na które podzielono świat. NiD-owcy nie mieli złudzeń. Z dwojga złego – powrotu do kraju lub pozostania na Zachodzie – wybrali to drugie rozwiązanie”³.

Zmarł 5 grudnia 1988 r. w Londynie, a „jego pogrzeb zgromadził cały «polski» Londyn: przeciwników i przyjaciół. Świadczyło to o niezaprzeczalnym wpływie na życie polityczne wychodźstwa polskiego”⁴. Obecnie spoczywa na Powązkach w Warszawie, w rodzinnym grobowcu.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Rafał Juchnowski, *Rowmund Piłsudski 1903-1988. Koncepcje polityczne i społeczne*, Wrocław 2009; „Kurier Poznański” 17.05.1933; <https://www.polska1918-89.pl/pdf/w-proteście-przeciwko-jalcie,5641.pdf>

1 „Kurier Poznański” 17.05.1933.

2 Sławomir Łukasiewicz, *W proteście przeciwko Jałcie*, „pamięć.pl”: <https://www.polska1918-89.pl/pdf/w-proteście-przeciwko-jalcie,5641.pdf>

3 Ibidem.

4 Ibidem, przedmowa.